

Jaarverslag 2025

Natuurwerkgroep Liempde

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	1
Cursus Beken en Beekdalen.....	2
Geboortebos.....	4
Natuurmomenten.....	5
In Memoriam.....	8
Werkgroep Kleine landschapselementen.....	9
Pinksterweekend.....	13
Boomplantdag.....	21
Plantenwerkgroep.....	23
Veldlessen.....	26
Vogelwerkgroep.....	27
Nestkasten uilen in Den Dungen en Gemonde.....	28
Jeugdnatuurwacht Liempde.....	29
Vrijwilligersdag.....	31
Paddenwerkgroep.....	32
Werkgroep Communicatie.....	34
Jaarprogramma.....	35
Werkgroepen.....	37

Voorwoord

Met plezier nodig ik u uit om te genieten van de vele mooie momenten van onze vereniging zoals die zijn te lezen in dit jaarverslag.

Maar allereerst wil ik kort stil staan bij het feit dat we afgelopen jaar afscheid hebben moeten nemen van Jan Soetens. Jan heeft jarenlang met veel plezier en op kundige wijze borg gestaan voor een prachtige lay-out van ons jaarverslag. Met een mooi evenwicht tussen de ontvangen teksten en foto's zorgde Jan jaarlijks voor een overzichtelijk en prettig leesbaar naslagdocument.

Dat er in 2025 weer veel is gebeurd, door, binnen, met of vanuit de Natuurwerkgroep Liempde is geen geheim. En als ik dan kijk naar alle input die vanuit de verschillende gremia wordt aangeleverd voor het jaarverslag, dan kan ik niet anders concluderen dan dat we **met zijn allen samen trots mogen zijn**. Alle activiteiten hebben natuurlijk te maken met onze doelstellingen maar ook daarbinnen is de diversiteit groot.

In 2025 zijn we als Natuurwerkgroep Liempde voor het eerst aan de slag gegaan met het realiseren van natuur als compensatie voor een door de gemeente Boxtel verleende vergunning aan derden. Als Natuurwerkgroep hadden wij het plan om een aantal Liempdse zandpaden te herstellen. Daarop zijn in samenwerking met ARK, aan een zestal Liempdse zandpaden inheemse laanbomen geplant. Op deze manier blijft dit prachtig cultureel landschappelijk erfgoed ook voor de toekomst bewaard.

Wat ook waard is om te benoemen is dat we als Natuurwerkgroep Liempde al een aantal jaren, twee maal per jaar overleg hebben met de gemeente Boxtel. Dit is een overleg met de voor natuur verantwoordelijke wethouder en enkele ondersteunende ambtenaren en vanuit de NWG 2 bestuursleden. Sinds 2024 is ook Natuurwerkgroep Boxtel vertegenwoordigd in dit overleg. Op de agenda staan relevante bestuurlijke onderwerpen zoals: maaibeleid bermen en de Groene Kaart (bomen) maar ook vergunningaanvragen die gevolgen kunnen hebben voor natuur. Verder bespreken we de inhoudelijke voortgang van overeenkomsten die we hebben met de gemeente; een voor het beheer/onderhoud van een aantal percelen in eigendom van de gemeente en een voor de organisatie van de aanplant van het geboortebos. Voor deze werkzaamheden ontvangen we een jaarlijkse vergoeding.

Vorig jaar benoemde ik in het voorwoord al kort de Europese LEADER- subsidie die Stichting Landschap Het Groene Woud had binnengehaald. Vanuit onze natuurwerkgroep hebben we (via SPPiLL) 5 mooie projecten ingediend. Een van deze projecten 'Versterken unieke laaglandbeek' is in 2025 afgerond en uitgebreide informatie hierover leest u dit verslag. Het project 'Natuur rondom je huis' is ook deels gereed en de laatste fase wordt dit jaar uitgevoerd. De voorbereidingen voor de andere 3 projecten zijn in volle gang en zodra het gehele subsidietraject is goedgekeurd wordt ook daarmee gestart.

Graag spreek ik mijn waardering en dank uit naar alle leden die afgelopen jaar, ieder op haar of zijn eigen wijze, hebben bijgedragen aan behoud en/of uitbreiding van alles wat onze natuur ten goede komt.

Voor nu, veel leesplezier en een groene groet,

Mari van der Velden

Vice voorzitter

Cursus Beken en Beekdalen

Na een heel goed gewaardeerde en bezochte natuurcursus genaamd “Verwondering” in 2023 hebben we binnen de NWG bedacht dat er in 2024-2025 een vervolg moest komen op dit succes. Na een korte inventarisatie is besloten om aan te sluiten bij een belangrijke opgave waar we met zijn allen voor staan: hoe houden we het water zo lang mogelijk vast en kunnen we verdroging en verschraling van de natuur rondom Liempde tegen gaan.

Waterschap De Dommel heeft de ecologische verbindingzone (EVZ) en natte natuurzone (NNZ) bij de Groote Waterloop in 2024 heringericht. Het doel was dat dieren en planten die afhankelijk zijn van water zich beter kunnen verplaatsen tussen de Scheeken en het Dommeldal. Met de cursus “Beken en Beekdalen” zijn we aangesloten bij dit project en hebben we een cursus georganiseerd die een aantal facetten van de natuur rondom Liempde samenbrengt.

De cursus bestond uit 6 donderdagavonden en 2 zaterdagochtendexcursies, verzorgd door experts van NWG, ARK Rewilding, Waterschap de Dommel en Brabants Landschap. Onderwerpen waren onder andere natuurinrichting, ecologie van de Groote Waterloop, flora en fauna, en informatie over de leembossen.

Het bijzondere van deze cursus was de participatie van de cursisten in het inrichten van het gebied naast de Groote Waterloop: ARK rewilding heeft een perceel van ongeveer 2,5 hectare gekocht dat als verbindingzone zal worden ingericht. Als onderdeel van de cursus beken en beekdalen van de NWG hebben de cursisten meegedacht over de nieuwe natuurinrichting op een deel van het perceel.

Misschien wel het leukste onderdeel van de cursus was het zelf ontdekken hoeveel leven er is in de Goote Waterloop en de poelen rondom de Groote Waterloop. We hebben met grote schepnetten de fauna van de Groote Waterloop hebben bekeken.

Foto: Scheppen uit de Groote Waterloop

In groepjes van 3 hebben de cursisten inrichtingsplannen gemaakt hoe de verbindingzone eruit zou kunnen zien. Op de slotavond hebben de cursisten deze plannen gepresenteerd. Deze plannen zijn samengevoegd tot een plan en zijn ingediend bij de provincie.

Als nabrand hebben sommige cursisten nog meegelopen aan het planten van jonge boompjes tijdens de “Green Friday” (initiatief van Trees for All) eind november langs de Grootte Waterloop.

John Joosten

Foto: Aanplant langs de Grootte Waterloop

Geboortebos

Voor de 4^e keer heeft NWG Liempde samen met ARK Rewilding Nederland en de Gemeente Boxtel de plantdag in het Geboortebos georganiseerd. Aan de Smalveldsestraat werden weer bomen en struiken geplant die de baby's vertegenwoordigen, die in de gemeente Boxtel geboren zijn tussen oktober 2024 en oktober 2025.

In 2030 zal hier een (jong) leembos zijn ontstaan. De weergoden waren ons dit jaar goed gezind. Zo'n 40 gezinnen hebben samen driehonderd struiken en bomen geplant. Er werden populieren, zomereik, steel-of fladderiep, zwarte els, inlandse vogelkers, vuilboom, gelderse roos en zomerlindes geplant.

Ook dit jaar waren er veel enthousiaste ouders met hun pasgeborene aanwezig. De oudere kinderen kwamen, soms met eigen schep, mee om te helpen met het planten.

De vrijwilligers van de NWG zorgden voor de begeleiding en voor koffie, thee en beschuiten met muisjes.

Met een goodybag, waarin o.a. een certificaat, vertrokken de ouders weer tevreden naar huis. Het initiatief wordt door hen erg gewaardeerd.

Ineke van Giersbergen

Natuurmomenten

- 05 jan Met NWG Liempde een prachtige wandeling gehad rond “Het Hoefje” in Olland, door de regen en natte sneeuw. Eerst ontvangst bij familie Peters en na afloop soep.
- 10 feb Dit jaar zeer weinig oerkreeftjes te vinden. Alleen in de Overkamp enkele gevonden.
- 14 feb Deze morgen bij familie Blauwboer aan de Goosenbunders de planten gezet die in de herfst met de boomplantdag niet de grond in konden door het vele water en sneeuw.
- 21 feb Vandaag 18,8 °C. Nooit eerder werd het op 21 februari zo warm.
- 19 mrt Met groep 8 van basisschool de Oversteek nieuw bos aangeplant in de Wedehage. Het was er stralend weer voor. Ger kreeg van de Gemeente Liempde, Spill en NWG Liempde 3 steel iepen aangeboden. Na afloop koffie en koek bij Harrie Schellekens aan de Savendonk. Het was een leuke morgen.
- 21 mrt Vanmorgen is er een nieuwe vrouw gearriveerd op het ooievaarsnest in de Maai. De vorige is waarschijnlijk overleden. Deze deftige dame heeft 2 ringen aan, dus die moeten we nog aflezen zodat we weten waar ze vandaan komt.
- 27 mrt De ooievaar in de Maai met de ringen: zwart Y0580 BIB en Rood 22S. Hieruit blijkt het een Belgisch madammeke te zijn. Geringd als jong in Zemst België 02jun2022. Nu dus 2 jaar, 9 maanden en 23 dagen oud. Afstand tussen ringplaats en de Maai 92,761 km.
- 29 mrt Maria en David Tempelman (specialisten op kokerjuffers) hebben in de berkenloop 5 larven van de kokerjuffer *Ironoquia dubia* aangetroffen. Zeldzaam in Nederland, maar ook in heel Noord-Europa. Nederlandse naam: Kalme najaarsschietmot. De larven overleven de zomer in vochtige leembodems. De Kalme najaarsschietmot is een belangrijke indicator van dit type bodems en van langzaam stromende wateren.
- 30 mrt Vanavond een bosuil opgehaald die tegen een raam was gevlogen en versuft was. Morgen kijken hoe het met hem gaat en anders dierenambulance bellen.
- 31 mrt Bosuil vanmorgen overleden. Dus we hoeven niemand te bellen. Helaas jammer. In de hele maand maart maar 3 mm regen gevallen.
- 05 apr Met de cursisten van de Beek- en Beekdalen cursus, waterdiertjes geschept in de Groove waterloop, Berkenloop en nieuwe poel bij de Broekdijk. Een geweldig succes met razend enthousiaste cursisten. Ook het Brabants Buske kwam langs en maakte opnames die vanavond al op de TV te zien waren.

01 mei De maand mei is begonnen met stralend weer van 28°C. En de eerste gierzwaluwen vliegen weer boven ons huis.

03 mei De laatste dagen de vlinderval gezet. Wat opvalt is het grote aantal meikevers dat we vangen. Iedere morgen zitten er wel ± 25 in de val.

09 mei Met de telling van de orchissen op Kiskes Wei in de Geelders waren we vlug klaar. Er stonden er maar 9 stuks. Misschien te lang onderwater gestaan. Maar er vlogen wel 4 exemplaren van het zeldzame bont dikkopje.

13 mei Met het in de tuin werken stootte ik per ongeluk tegen ons vogelhuisje. Meteen kwam er een koningin van de Aziatische hoornaar naar buiten gekropen. Via waarneming.nl kreeg ik gelijk bericht dat de grote wesp vernietigd moest worden. Er waren diverse bedrijven die voor enkele honderden euro's het diertje wel wilde opruimen. Ik heb een plastic zak om het kastje gedaan en hem zo in de diepvries gelegd. Dag erop gekeken. En hij was dood en dat koste niets.

22 mei Het is mis met de jonge ooievaars in de Maai. Jan en Annemie zagen dat er een opgegeten werd door een ander. Daarna waren alle ooievaars weg, zowel jong als oud. Na 1 dag was het mannetje weer terug. De Belgische madamme hebben ze niet meer terug gezien. Misschien ging het mis omdat dit het 1ste broedgeval was van deze dame.

10 jun Met 19 deelnemers een geweldig Pinksterweekend gehad in Hezingen (Gemeente Tubbergen) Noord-Oost Overijssel. Het toppunt was de vele grote Vliegende Herten die we zagen.

18 jul Het is dit jaar een rampjaar voor de jonge boomkikkertjes. Door de droogte zijn veel poelen al drooggevallen voor de kleine boomkikkertjes konden uitsluipen.

10 aug De gierzwaluwen zijn weer op trek. Jammer dat het mooie zomerse geluid 's avonds uit de lucht is verdwenen.

12 aug De laatste dagen 2 pijlstaartrupsen gevonden die tijdens onze fietstochtjes ons pad kruiste. Het bleken te rupsen te zijn van de kolibrievlinder. Rupsen nog nooit gezien. Vlinders wel natuurlijk als ze voor een plant met hun lange tong nectar hangen te zuigen.

16 aug Vanmiddag maar 1 klokjesgentiaan gevonden op 't Heike in de Geelders.

07 sep Er was vanavond een maansverduistering. De aarde staat dan tussen de maan en de zon in.

20 sep Vlak bij de Sortestraat heeft een bever een dam gebouwd in de Grote Waterloop. Door de dam is er wel een hoogste verschil van 25 cm in de waterstand ontstaan. Mooi is te zien dat de takkendam is dichtgesmeerd met modder. Ik ben benieuwd hoelang waterschap De Dommel deze dam in tact houdt.

26 okt Storm Benjamin is over Nederland geraasd en heeft nogal wat schade aangericht.

25 nov Het waterschap heeft de beverdam in de Grote Waterloop weggehaald, maar de bever is gelijk begonnen met een nieuwe dam te bouwen. Daar vlakbij zit volgens mij de burcht ingang, die hij onder water wil houden.

27 dec Vandaag met de eindejaarsexcursie van NWG Liempde naar de Maasheggen en Landgoed Tongelaar geweest. Ontvangst in “Het Botenhuis” van restaurant Het Veerhuis in Oefelt. Daar gaf Marius Grutters ons een inleiding, waarna we met Marius en zijn broer Toon door de Maasheggen zijn gewandeld. Na de middag met 2 gidsen een wandeling in en om kasteel Tongelaar. Een prachtige afsluiting van een natuurrijk en mooi jaar.

Groetjes de Genieter

In Memoriam

“de laatste puzzel kon helaas niet meer worden opgelost” stond er op de rouwkaart van Jan Soetens die in november 2025 overleed. Veel op pad, samen met Jeanne, waarbij Jan al puzzelend aan de waterkant of een bospaadje er voor zorgde dat de koffie klaarstond als Jeanne weer terug was van haar ontdekkingstocht.

Jan was ook degene die jarenlang voor de Natuurwerkgroep het jaarverslag, het verslag van het Pinksterweekend en de boekjes van de Boomplantdag in elkaar heeft gezet. Ook dat was altijd een hele puzzel, maar met het aangeleverde materiaal kon hij uitstekend uit de voeten en leverde hij iedere keer weer mooi werk af.

Jan is nu definitief uitgepuzzeld en we zullen hem zeker gaan missen. Voor Jeanne en haar gezin zal het wennen zijn om deze puzzelaar niet meer in de nabijheid te hebben. We wensen hen veel sterkte.

Werkgroep Kleine landschapselementen

De eerste werkdag van 2025 vond plaats op de strook langs de Broekdijk.

Daar zijn we begin vorig jaar ook al bezig geweest. Er moet flink wat gesnoeid worden en er komt dan ook veel hout wat verdeeld wordt onder de leden.

Omdat er een grote sloot langs de weg ligt worden er rijplaten gehuurd zodat we veilig het hout naar de straat kunnen sjouwen.

Op de tweede werkdag kwamen de kinderen van de jeugdnatuurwacht ons helpen ook weer aan de Broekdijk.

Het is elke keer weer mooi om te zien hoe enthousiast de kinderen aan de slag gaan met handzagen en een wedstrijdje er van maken wie de dikste boom om kan zagen. Je staat verbaast hoeveel bomen zij weten om te zagen.

Na de zomer beginnen we altijd met een opstartavond. We waren deze keer te gast nabij de wilddoorgang op Heerebeek/Velderren over de spoorlijn. Mark Benders van Brabants Landschap heeft ons het een en ander verteld over het leven om en op de wilddoorgang.

Na afloop gingen we op de fiets terug naar Liempde om op de Hezelaarsestraat bij Maik & Dorine te genieten van een bakje koffie en hebben we de planning voor het komende seizoen doorgenomen.

Ook hebben zich tijdens de vergadering twee mensen aangemeld om het veldcoördinatorschap van Kees en Jan over te gaan nemen. Maik en Michiel zullen het komende jaar met hun mee kijken wat het inhoudt.

Daarnaast gaan Frans Wouters en Casper naar de cursus Veldhulpverlening. Het is altijd fijn dat er mensen zijn die weten wat ze moeten doen mocht er iets gebeuren.

Zo zijn de verschillende taken voor de komende tijd weer gewaarborgd.

De eerste en tweede werkdag vonden plaats bij de Oeverwalwand. Het gras is in de week van te voren gemaaid en dat hebben we samen opgeruimd en afgevoerd. Daarnaast zijn een aantal wilgen geknot en diverse bomen gesnoeid.

Voor de Nationale Natuurwerkdag zijn we naar de Herscheweg gegaan waar een paar singels nodig gesnoeid moesten worden. Het was een regenachtige dag.

De koffie, trouw verzorgd door Maria, hebben we in het kapelletje gedronken. Toen leek de regen wat minder te worden en zijn we toch nog even doorgedaan om het werk netjes achter te laten. De lunch, soep en een broodje, die bij de Nationale Natuurwerkdag hoort ging er na afloop goed in. Ook deze keer waren we te gast bij Maik & Dorine.

Omdat er aan de Rand van het perceel nabij de Oeverwaluwand een paar knotwilgen staat waarvan de takken flink overhangen op het naast gelegen akker zijn we daar in november nog een ochtend aan de slag gegaan. Tegelijkertijd gingen een paar mannen ook takken zagen nabij het Duits lijntje. Ook daar ondervind de boer hinder van overhangen de takken. Na 1,5 uur werken was het daar ook weer netjes.

Het knotten van de wilgen zorgt soms voor het nodige klim en klauteren in de knotwilgen. Veilig werken staat voorop. Gelukkig houd iedereen elkaar goed in de gaten en is men alert op vallende takken.

Op de laatste werkdag van het jaar zijn we nog bezig geweest met het knotten van wilgen aan de Herscheweg. We hebben de wilgen om en om gesnoeid zodat er altijd bomen zijn waar o.a. vogels en insecten in kunnen schuilen. Volgend jaar worden de andere wilgen geknot.

Dorine Bekkers

Pinksterweekend

Vrijdag 6 juni

Met genoeg bagage en goede zin zijn we met drieën vertrokken vanuit Liempde. Hennie (alleen voor de heenreis want Karel komt zaterdag), Sjan en ik hebben een prettige route gereden naar Overijssel. De drukke vrijdagmiddag files zijn bijna in zijn geheel aan ons voorbij gegaan. Om 16.30 gearriveerd en de boerderij staat aan de harde weg, dus geen slecht weggetje. Koffie en koek staan al klaar, dus aanvallen. De kamers zijn toebedeeld.

Ik zie dat ik één van de bedsteden als slaappleaats heb. Grappig, doet ook denken aan het geweldige “kom uit de bedstee m’n liefste” ; het liedje van Egbert Douwe.

Voor het buffet heb ik even gepraat met boerin Annet op het erf. Zij vertelde over de geschiedenis van de boerderij. Het was in het verleden de hoeve van de erven Scholten en de schoonmoeder van Annet, hulp in de huishouding, heeft de hoeve overgenomen.

Haar zoon zit nu te boeren en er komt waarschijnlijk ook een opvolger, zijn zoon. Nu wordt het inkomen aangevuld met de verhuur van 2 vakantiewoningen.

Daarna is het tijd voor het avondeten. De kookkunsten van de dames zijn nagenoeg bekend dus iedereen zat lekker te smullen.

De gids is ruim op tijd. Zijn naam is Wilfried Finkers, de broer van de beroemde cabaretier. Ja, met een echt Twents accent. Hij bleef doorpraten zonder pauze, al was het maar 10 minuten om even te ontspannen en iets te drinken. De informatie over het gebied is natuurlijk heel nuttig, zeker omdat we zaterdag zonder gids op pad willen gaan.

Zaterdag 7 juni

's Morgens is het niet heel vroeg uit de veren, want het weer is erg onzeker. Buien kondigen zich aan. Toch met goede moed op stap gegaan voor een wandeling door het Springendal, Zeg maar 2 km oostwaarts, dus om de hoek. Het informatiebord op de parkeerplaats zegt dat het al bewoond werd in de vroege Middeleeuwen. Een zichtbaar overblijfsel zijn de vele grafheuvels.

Vanaf de brandtoren is het doel van de wandeling het vinden van de bronnen. Ze zijn best moeilijk te vinden. Maar het is toch gelukt. Deze ontstaan op net iets hoger gelegen gebied en gaan dan met een flink verval door het heuvelachtige gebied. Volgens gids Wilfried is in dit gebied het dal ontstaan van de Mosbeek, Die stroomt over een lengte van 5 km. met een hoogteverschil van 5 meter vanaf de bron gemeten.

Wij zien diverse pareltjes van het landschap, dat zijn de grote stinkzwam, rankende helmbloem, eikenbladroller, grote meikever en de Europese hoornaar. Het verbouwde graan op de hogere perceeltjes is rogge, want de aren hebben lange sprieten. En het is niet wintertarwe, zoals de gids later beweerde. Dan kwamen op een prachtig veldje met orchideeën. Ik heb onthouden een drietal, nl rietorchis, **gevlekte orchis** en de brede orchis. Dat is mooi, toch.

Andere waarnemingen zijn phacaelia, echte kamille, boekweit, duizendblad en **kleinbloemige Amesinckia**. Verder keken we vol bewondering naar het **paarbladig goudvijn** en waterdrieblad bij nog een nieuwe bron. En ook nog keken we naar de ratelaar en het vuur goudhaantje en van de vogels is gespot o.a. de zwarte specht en de rode wouw. Helaas niet de wespindief.

Om 12.00 uur is het toch tijd voor koffie met lekker appelgebak op Hoeve Springendal, zoals gids Wilfried de dag ervoor al voorspelde. 's Middags hebben we rustig aangedaan. Alleen Dirk, Jasper en Arno zijn erop uit getrokken om het vliegend hert te spotten. Dat is Nederlands grootste insect. Die leeft jaren ondergronds en komt met een paar maanden bovengronds om te paren en eitjes af te zetten. Jawel, ze hebben het vliegend hert gespot met dank aan Jasper. En Dirk heeft fantastische foto's gemaakt en met ons gedeeld op Hoeve Erven Scholten.

De barbecue 's avonds is vaste prik. Het ging goed tussen de buien door. Tot slot toont Bert zaterdagavond foto's van eerdere Pinksterweekenden, te beginnen in 1989. Nu zijn we meer dan 30 keer op pad geweest. In 1995, de Weerribben, ben ik voor het eerst meegegaan. Bert heeft ze allemaal meegemaakt.

Hans Bakx

Zondag 8 Juni

Na met zijn allen het ontbijt genuttigd te hebben, was het ff wachten op Wilfried Finkers, onze gids voor vandaag. En ja, we weten het zeker dat dit de broer is van Herman Finkers (de cabaretier) want er was flink gegoogeld. En na een rondje over het erf van de boerderij gewandeld te hebben gingen we met Wilfried op pad.

Vandaag gaan we het dal van de Mosbeek bezoeken. Dit brongebied bevat voor NL unieke stroomhoogveenvegetatie en is bekend van de vele wilde orchideeën die daar groeien en het vetblad. Wilfried had er zin; hij had er flink de pas in met zijn lange benen, maar bij sommige onder ons waren de beentjes wat korter. Het is mooi om te zien dat deze groep natuurliefhebbers, regelmatig “ruikend” als een kudde door de natuur beweegt.

En dan komen we bij de 1^e bron met onderin bospaardenstaart (volgens onze gids), maar hier bestond toch wat twijfel over. Op zo'n moment dient zich toch een waaghals met laarzen aan die zich in het sompige naar beneden laat gaan, maar al snel tot de ontdekking komt dat hij nattigheid gaat voelen.

Je zou denken dat deze groep alleen maar uit natuur-lovers bestaat, maar er zit er toch ééntje tussen die stiekem bomen sloop; hij noemt zich zelf de bomensloper. Ra, ra, wie zou dit zijn?

En eindelijk kwamen we bij het brongebied van de Mosbeek; een prachtig kwetsbaar gebied! Dus, eigenlijk, afgesloten voor publiek door een Twents landhek. We mochten in dit gebied, met de gids, en sommigen die kropen al langs het hek, niet in de gaten hebbende dat we ook een poortwachter in ons midden hadden. Driek bedankt, hè! Sommige mensen twijfelden of ze wel het veld in moesten gaan, bang om hun benen te breken en bleven bij het landhek hangen; hang-ouderen!!

Wat was op deze velden veel te zien; vetblad, gevlekte orchis, grote ratelaar, spaanse ruiter, enz. enz. Wat een prachtig gebied en dat allemaal in ons landje

Vetblad

Grote ratelaar

Duivels naaigaren

Duivels naaigaren heeft zijn naam te danken aan de lange draden die het vormt, vooral op heide en bremsoorten. Het is een halfparasiet en door zo door middel van draden de planten bij elkaar te houden naait het de boel aan elkaar.

En dan de blote billetjes-zwam; deze ziet er, in een jong stadium, uit als roze-kleurige knobbeltjes en lijken dus op blote billetjes, maar in een later stadium worden ze grijs!!

De naam van de **wolfsklauw** vind zijn herkomst door zijn vertakte puntige stengels, enigszins lijkend op een wolfsklauw. Het plantje hengel heeft zijn naam te danken aan de stengels/vertakkingen die naar voren buigen. Het is ook weer een halfparasiet en heeft dus een andere plant/boom nodig om te kunnen overleven. Hij hengelt dus naar het delen van voedingsstoffen.

De hemelsleutel heeft zijn naam, waarschijnlijk, te danken aan Petrus, die zijn sleutels van de hemel verloren was. De plant zou op de plaats groeien waar de sleutels gevonden zijn. Dus als je in de hemel wil komen..... zoeken dus naar de hemelsleutel!! En dan het Vliegend Hert, die we allemaal zo graag wilden zien en dat zeker gelukt is. Dit grootste insect van NL staat symbool voor overwinning; na een heftige strijd onder de mannetjes is er een winnaar.

De molen van Frans heeft een toilet en dat inspireert Karel om een mop te vertellen; wat doe je als je op het toilet zit en je komt tot de ontdekking dat het toiletpapier op is. Je hebt één voordeel er zit een uitgezaagd hartje in de deur. Wat kun je dan doen om toch je billen schoon te krijgen? En ja, dit is ook Natuur!

Groene groet van Gerrie en Ingrid

Maandag 09 juni

Vandaag werd allereerst Ingrid in het zonnetje gezet voor haar 60e verjaardag met een lang zal ze leven en een cadeautje.

Het thema van vandaag is (omdat iedereen wat melig was) "beter melig als chagrijnig"

Na het opruimen van het ontbijt en het pakken van onze tassen zijn we voor een wandeling met Maria onze gids naar de Belse molen vertrokken waar Maria een groepsfoto maakte.

De wandeling door de Mosbeek en Bronbeek zou ongeveer drie uur duren, op het pad er naar toe stonden we even stil bij een Köttel peer (wilde peer) en we hoorden de Wulp. Een gezegde "De wulp kijkt naar zijn gulp".

De Mosbeek werd de Vlasbeek genoemd waar ook veel **Vingerhoedskruid** stond. "Vingerhoedskruid buiten ga je naar de hemel, maar als je het binnen haalt haal je de duivel binnen". Onderweg was veel te zien zoals de Bruidsboom voor het Vliegend Hert waar de nodige foto's werden gemaakt. Een stukje verder lag een hele mooie **groene rups van de Nachtpauwoog**.

Vliegend hert

Het vliegend hert is de grootste kever van Nederland. Ze leven in dood eikenhout dat aangetast is door schimmels en zijn te vinden langs randen van oude loofbossen op stuwwallen met oud dood rottend hout.

De Grafheuvel

Bij de grafheuvel aangekomen vertelde Maria dat ze op de Beekruggen [Mosbeek] liggen en uit de Prehistorie zijn waar familie's werden begraven, maar dat belangrijke personen ook alleen werden begraven.

Ze liggen in het landschap in een lijn langs het prehistorische Reuten Commiezen pad.

De man van Mander leefde er ongeveer 4000 jaar geleden. Zie gedicht!

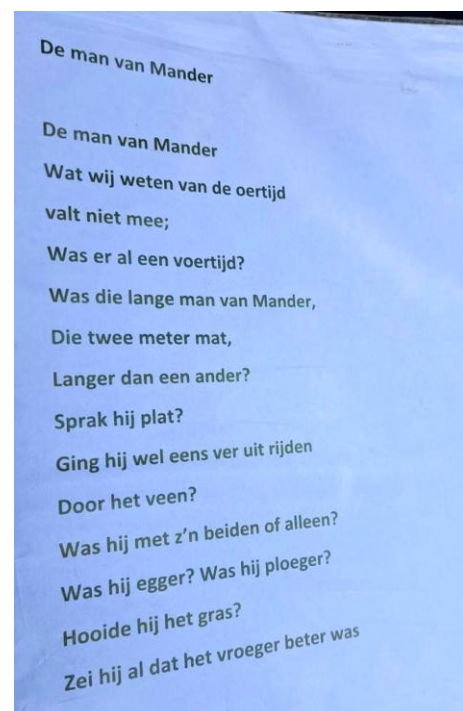
Wat verder op waren replica's van de Raatakkers. Dit zijn kleine rechthoekige, omwalde akkers die boeren in deze regio rond 800 voor Christus gebruikten om primitieve graansoorten als Emmer tarwe en spekt te verbouwen.

Hunnenbedden

Een Hunnenbed is een Prehistorische grafkamer, gebouwd met zwerf keien die in de ijstijd meegevoerd werden naar Oost Nederland. De keien waren verdwenen toen men in de jaren 50 van de vorige eeuw het graf opgroef.

De Galgenberg

De top van de Galgenberg ligt op 70 meter boven NAP. In de Middeleeuwen vonden hier terechtstellingen plaats. Er stond tot begin 1800 een galg waaraan de veroordeelden werden opgehangen en dus goed zichtbaar voor iedereen en als afschrikwekkend voorbeeld.

Commiezen hut

Toen de grenzen nog gesloten waren liep je bij nacht en ontij smokkelaars tegen het lijf. Vanuit de hut konden de grensjagers de smokkelaars bij de kraag grijpen.

We naderden het einde van de prachtige route waar nog een Duivelsei werd gevonden; het begin van de grote stinkzwam. Bij de Belse molen werd er afscheid genomen van Maria met hierbij een mooi boek over de wespendif, waar ze heel erg blij mee was.

Nog even terug naar ons verblijf waar we van onze vanochtend gemaakte lunchen genoten en ook nog even de accommodatie controleerden en meubels op zijn plaats zetten. Daarna ging ieder op eigen gelegenheid terug naar Liempde na een zeer geslaagd weekend.

Organisatie heel hartelijk bedankt!

Corrie, Petra en Sjan

Foto: Deelnemers Pinksterweekend 2025 in Hezingen

Boomplantdag

In november 2024 was de Boomplantdag uitgesteld vanwege het zeer slechte weer en doorgeschoven naar woensdag 19 maart 2025.

Het contrast kon niet groter zijn: onder een strakblauwe lucht en een stralend zonnetje werden de kinderen van groep 8 van basisschool De Oversteek welkom geheten door Karel Voets, vicevoorzitter van de NWG. Daarna kreeg Ger vd Oetelaar (ARK Rewilding) het woord, die nogmaals benadrukte hoe belangrijk zo'n aanplant is voor de natuur.

Aan de zuidkant van de Savendonksestraat, op het perceel Wedehage, gaan De Geelders verbonden worden met het Dommeldal. Wedehage is vanaf 2020 door ARK Rewilding ingericht als natuurgebied en het is de bedoeling dat zich hier leembossen ontwikkelen. Niet alleen belangrijk voor vogels en insecten, maar zeker ook voor bodemdieren.

Van Burgemeester Van Meijgaarden en wethouder Van Laarhoven kregen de kinderen complimenten dat ze goed voorbereid waren op hun taak; allemaal de laarzen aan en dat is nodig in een gebied waar het vanwege de leem in de grond erg nat kan zijn.

Omdat 'bomenkoning' Ger van den Oetelaar door de provincie onderscheiden was met de Brabant Bokaal voor zijn grote inzet voor en in de natuur, werden hem drie fladderiepen aangeboden namens gemeente Boxtel, Stichting Natuurprojecten Liempde en Natuurwerkgroep Liempde.

Nadat deze geplant waren, mochten Lisa, Lieve, Floris en Rick samen met de burgemeester en de wethouder een start maken met het planten. Daarna stortten de andere kinderen van groep 8 o.l.v. de vrijwilligers van Natuurwerkgroep Liempde, zich op het planten van de kornoelje, fladderiep, zomerlinde, hazelaar en kardinaalsmuts.

En met zulk prachtig weer was dit zeker geen straf en smaakten het appelsap en de stroopwafels na afloop erg goed!

Bernadette Roestenburg

Plantenwerkgroep

Als we eind februari plannen maken voor het komende jaar spreken we af dat we de eerste dinsdagavond en de derde vrijdagmiddag van de maand met elkaar op stap gaan. Ook worden er enkele gebiedjes besproken die we kunnen gaan bekijken. De werkgroep kent een veertiental leden, maar niet altijd kan iedereen mee, het aantal medezoekers varieert nog al.

9 maart: Deze keer inventariseren we een weilandje bij het Hoefje in de buurt met een tweetal jonge rewilders van Ark. Zij zullen een plannetje maken voor het herinrichten van dit weiland, om er meer variatie in te brengen, maar dan moet je eerst weten wat er nu al staat. Veel leuks is dat nu nog niet, alleen de smalle stekelvaren is wel wat bijzonder.

21 maart: We gaan naar het waterwingebied van Schijndel, omdat hier in het vroege voorjaar altijd veel voorjaarsbloeiers te vinden zijn, zoals slanke sleutelbloem, bosanemoon, speenkruid en verderop langs een beekje vind je een flinke plek daslook.

1 april: Deze avond blijven we nog in het dorp, want het is nog snel donker. We bekijken de Kloostertuin en de Pastorietuin, waar in een hoekje veel klein hoefblad prachtig staat te bloeien.

18 april: Een mooie zonnige middag gaan we via de Schutstraat de Geelders in. In een leuk stukje berm langs het pad zien we pinksterbloemen, penningkruid, kruipend zenegroen en poelruit. Er fladderen nogal wat citroentjes rond, een gehakkelde aurelia zit op een braamtakje te zonnen, een bont zandoogje verdedigt zijn territorium. En op het pad spotten we een groene zandloopkever.

6 mei: Bij de Sortestraat gaan we naar de Groote Waterloop. We gaan de plantengroei langs deze loop bekijken volgens de methoden die gebruikt worden om de nectar- en de oeverindex te bepalen. Dit op verzoek van een student Bram Vesters, stagiair bij het Waterschap.

We gaan een strook van 200 meter langs de loop bekijken, om de twintig meter stop je en bekijk je een plot van twee bij twee meter, en noteer je alle planten die in dat vak staan.

Dit doe je -op een afstand van een meter vanaf de loop voor de Oeverindex
-ongeveer 10 meter vanaf de loop waar de vegetatie het meest representatief is voor de Nectarindex.

Het is een heel kille avond met een koude wind uit het noorden.

16 mei: Vanmiddag bekijken we de poel en een stukje langs de Groote Waterloop bij de Broekdijk. Nu is de temperatuur heel wat aangenamer dan de vorige avond.

De poel levert nog niet zoveel aan planten op, is nog maar kort geleden gegraven. Langs de Groote Waterloop is de plantengroei ook niet zo spectaculair, wel valt een grote plek met ringelwikke op.

3 juni: Het laatste stukje van de Grootte Waterloop bij de Ooiendonksestraat gaan we weer inventariseren om de Nectar- en de Oeverindex te bepalen. Nu is de hele Grootte Waterloop bekeken op deze manier, de tussenliggende stukken hebben Margreet en Bernadette samen al gedaan.

20 juni: Een warme middag in de Scheeken bij de Donderdonkse dijk. Maar in de schaduw is het goed vol te houden. Op de vochtige stukken in dit bosgebied vind je moeraspirea, gele lis en er staat ook veel koninginnenkruid. Deze middag vallen meer al de vlinders op, vooral de eikenpage is heel leuk, en ook de twee kleine ijsvogelvlinders.

1 juli: We gaan niet op stap, het is veel te heet!

18 juli: Deze middag brengen we een bezoekje aan het gebied bij de Riolwaterzuivering in Rooi. Rond de uitkijktoren is de begroeiing behoorlijk ruig, maar er is wel een pad gemaaid, zodat je goed door dit gebied kunt wandelen. We vinden o.a. moerasandoorn, zompvergeetmenietje, dagkoekoeksbloem, sint janskruid. Maar op de zijanten van het bruggetje over de Dommel staan opeens geel walstro en de kleine pimpernel. Deze planten heeft men dus duidelijk gezaaid.

5 aug: We gaan op zoek naar de waterteunisbloem, die gemeld is ergens op de laagte aan de Hamsestraat. We vinden een flink grote plek (ongeveer 6 m²). De plant heeft prachtige botergele bloemen. Maar het is een invasieve, exotische meerjarige oever- en waterplant, die steeds meer te vinden is. De planten zijn waarschijnlijk afkomstig van in de natuur weggegooide vijverplanten. Er is al een stukje uitgegraven en die planten zijn op een hoopje gegoooid, en je ziet dat daar al weer nieuwe planten zich ontwikkelen. Dus er moet meer gebeuren, uitgraven en afvoeren!!

22 aug: Deze middag bekijken we de Grootte Waterloop van de snelweg tot het spoor. Dit stuk van de Grootte Waterloop staat door de droogte en hitte van de laatste zomertijd helemaal droog, dus waterplanten zullen we niet vinden ! Daarvoor gaan we in het voorjaar nog wel eens terug.

Aan planten vinden we eigenlijk niet veel bijzonders, wel heeft de hop inmiddels mooie "bellen".

Heel speciaal is het geluid van een zwarte specht, en we zien hem ook nog: zo vaak hoor en zie je die niet in dit gebied.

19 sept: Vandaag gaan we de Geelders in voor de paddenstoelen, en wat we verder tegenkomen. Het plantenseizoen is nu voorbij, dus kijken we nu naar allerlei andere zaken.

En zo kan het gebeuren dat een onschuldig uitziend slakkenhuis bewoond wordt door een glimworm. Niet zo verwonderlijk, want het voedsel van de glimworm bestaat uit huisjesslakken. De slakken worden eerst verlamd met een gif en daarna van binnen leeggezogen..... Glimwormen in de Geelders, heel leuk !!

30 sept: Bram Vesters houdt zijn eindpraatje in het Waterschapsgebouw in Boxtel.

24 okt: Een viertal mensen bezoekt het landgoed Venrode, voor paddenstoelen.

14 nov: Deze middag staat het landgoed Eikenhorst op de planning, maar deze zoektocht is niet doorgegaan door het slechte weer.

Zo was het weer een fijn "plantenjaar".

Anneke en Maarten van der Waaij

Veldlessen

In 2016 is ARK Rewilding gestart met buitenlessen voor basisschoolleerlingen op avontuurlijke plekken in De Geelders en De Scheeken. Samen met een groep van enthousiaste vrijwilligers van Natuurwerkgroep Liempde en IVN Best, heeft ARK een lesprogramma opgezet voor scholen rondom Liempde, waarvoor SPPIll de coördinatie doet.

Wat houden deze lessen in?

De kinderen krijgen in de klas eerst een presentatie van ons over het gebied waar ze naar toe gaan, waar dat gebied zich bevindt, wat er bijzonder is aan het gebied enz.

Daarna komt voor veel kinderen het meest spannende gedeelte: we gaan naar een centrale plek met de groep en vanaf dat punt hebben ze een heel gebied waar ze kunnen struinen, klimmen en klauteren, maar waar ze ook opdrachten meekrijgen van ons om uit te voeren.

De opdrachten bestaan o.a. uit diersporen zoeken, kleine beestjes zoeken, een brug bouwen een dood dier 'onderzoeken' enz. dit alles aan de hand van zoekkaarten, verrekijkers, loeppotjes en ander materiaal om de opdracht uit te kunnen voeren. En er wordt van alles gevonden: kamsalamander, gewei van een edelhert, allerlei insecten en als klapper de vermiljoenkever.

En als je dan na afloop het enthousiasme van de kinderen ziet en hoort, dan ga je met een voldaan gevoel naar huis. Op naar de volgende klas!

Bernadette Roestenburg

Vogelwerkgroep

Ook dit jaar hebben we in januari weer meegedaan aan de Waterwild-telling van Sovon, die wij elk jaar uitvoeren in het Dommeldal. We tellen dan al het waterwild tussen de brug bij Kasteren en de Bobbenagelseweg in Sint-Oedenrode. We hadden dit jaar een vrij normale telling met weinig spectaculairs! Het leukste waren wat waterrallen en watersnippen. Wat betreft eenden en ganzen was het ook vrij rustig.

Ook dit jaar hebben we weer mee geholpen aan de monitoring van de Houtsnip in het Groene Woud. We doen dit nu al sinds 2013. Het zijn erg leuke tellingen van 1,5 uur die in de avondschemering plaats vinden.

Het 2-jarig onderzoek naar de Houtsnip in het Groene Woud is ondertussen afgerond en daar komt nog een mooi naslagwerk van! Er wordt nu nog wel op een paar plekken door gegaan met ringen en vangen om nog extra dingen over de populatie te weten te komen.

Verder hebben sommige van onze groep weer mee gedaan met de Trektellingen op de Vlagheide te Schijndel. En we hebben weer mee gedaan met de jaarlijkse Euro Birdwatch die wereldwijd georganiseerd wordt. Benieuwd hoe we dat dit najaar gaan doen want ze zijn momenteel grote plannen aan het uitvoeren op de Vlagheide te Schijndel m.b.t. heel veel fiets en mountainbikepaden dus ik denk niet dat het nog haalbaar is om daar te gaan tellen in het weekend.

Op 18 mei hadden we een zeer geslaagde vroege vogelwandeling in het Wijboschbroek te Schijndel, verzorgd door de vogelwerkgroep. Er was een leuk en enthousiast groepje deelnemers en we hebben een mooie ronde gelopen door de prachtige natte leembossen aldaar!

Het was een mooie ochtend en de Wielewaal die Ton al aangekondigd had, kon al op de lijst voor we weg waren van de Parking. Daar hoorden we hem al roepen voor we vertrokken!

Verder zagen en hoorden we verschillende leuke soorten zoals Koekoek, appelvink, grauwe vliegenvanger, spotvogel en we kwamen nog een paar mooie Zwartblauwe Rapunzels tegen. Een erg zeldzame plant hier in de omgeving!

Dirk Eijkemans, namens de Vogelwerkgroep

Nestkasten uilen in Den Dungen en Gemonde

Als je nestkasten gaat controleren weet je nooit wat je tegenkomt. Het blijft altijd een verrassing.

Door de jarenlange ervaring weet je vaak al voor dat een nestkast gecontroleerd wordt, wat er meestal in zit. Afgelopen jaar had ik 28 bewoonde nestkasten met een totaal van 82 jonge steenuiltjes. Zonder in de kast te kijken weet je al als je de nestkast open wilt maken of er jonge steenuiltjes inzitten. De ammoniakachtige geur is daar kenmerkend voor.

Naast de steenuilen worden de kasten ook door andere holenbroeders gebruikt. Een van de meest voorkomende holenbroeders die in een steenuil nestkast zitten zijn spreeuwen. Afgelopen jaar zelfs twaalf broedparen. Ook hier weet je al voordat de nestkast open gemaakt wordt of er een spreeuw inzit. Het invlieg gat is dan besmeurd met uitwerpselen.

Erg verrassend was het feit dat de deksel van een van de nestkasten maar met moeite open ging. Wat bleek nou: de kast zat helemaal vol met bijenraten die gevuld waren met honing terwijl er geen bij te bekennen was!

Ook had ik een goed kerkuilenjaar. Zes paartjes waarvan er bij één de eieren niet uitgekomen waren. De andere vijf hadden samen 16 jonge kerkuiltjes.

Toon Ondersteijn

Jeugdnatuurwacht Liempde

In januari hebben de kinderen genoten van braakballen uitpluizen. Er waren maar twee afmeldingen, dus een prima activiteit om in de toekomst te herhalen.

In februari werd er, onder leiding van mensen van kleine landschapselementen, flink gesnoeid. We hebben een houtwal afgezet aan de Broekdijk. Er deden helaas niet zo veel kinderen mee, maar degene die er waren vonden het leuk. Na afloop was er weer soep met stokbrood.

In maart zijn we zwerfvuil rond de sportvelden en het trimbos op wezen ruimen. We waren met 9 kinderen. Die waren erg enthousiast en de omstanders ook. Kinderen kregen veel complimenten. Er waren ongeveer 10 volle zakken afval verzameld.

In maart gaan we ook altijd padden en kikkers overzetten op Savendonk. Helaas konden we er maar 3 overzetten. Daarna zijn we nog even naar de poel in de Maai geweest. Daar waren kikkerdril en paddensnoeren duidelijk te herkennen. Dus toch nog een geslaagde activiteit.

In april hebben we bij D'n Liempdsen Herd opdrachten uit de ontdekkast gedaan. De kinderen deden goed mee en vonden het erg leuk. Zeker een aanrader om een keer te gaan doen met (klein) kinderen. Verder was er in april de bijen en plantenmarkt ook bij D'n Liempdsen Herd. Hier staan wij ook altijd met een kraampje. Er is altijd best veel aanloop, maar weinig kinderen helaas.

In mei hebben we op onze akkerrand 2 nieuwe picknick tafels in elkaar gezet en geplaatst. De tafels zijn aangekocht met subsidie vanuit het Wijkorgaan. Een buurtbewoner kwam spontaan met champagne aanzetten om de tafels in te zegenen.

Verder hebben we in mei een vroege vogel wandeling gehad en hebben de kinderen van twee imkers uitleg gehad over de bijen op onze akkerrand. Later volgt dan altijd het honing slingeren, wat erg leuk en lekker is.

In juni was de introductie met groep 5 van de basisschool. Er was dit jaar maar 1 groep 5. Eerst is er een presentatie op school, daarna gaan de kinderen braakballen uitpluizen. Hierna gaan ze naar ons akkertje. Daar gaan ze vogels kijken, bodemdieren zoeken, werken met de grondboor en bloemen en planten bekijken. Tijdens de afsluiting van het seizoen hadden we deze keer mensen en reptielen uitgenodigd van reptielenhuis De Aarde. De kinderen kregen uitleg over verschillende reptielen en mochten er ook een paar vasthouden. Hierna hebben we nog lekker gebarbecued. Het was een zeer geslaagde dag.

Na de schoolvakantie starten we altijd met een inloopavond voor nieuwe leden, helaas was het slecht weer, dus weinig animo.

In september, tijdens de opa en oma dag, bij het Groot Duijfhuis hebben we ook onze nieuwe leden geïnstalleerd. Het was een heel geslaagde morgen. De kinderen konden o.a. waterdiertjes scheppen, braakballen uitpluizen en een vogelhuisje timmeren in de vorm van de uitkijktoren.

Tijdens de natuurwerkdag in november hebben we, samen met mensen van Heem natuurgroep Sint Oedenrode, meegeholpen op Kiskes wei in de Geelders. Ondanks het slechte weer waren de kinderen erg enthousiast. Bert Vervoort vond ook nog een “nest” levendbarende hagedissen, dus de dag kon niet meer stuk.

In december gaan we altijd aan de slag om wintervoedsel en nestkastjes te maken. Een dag later volgt dan de kerstmarkt waar we onze, inmiddels bij velen, bekende vogeltaarten proberen te verkopen. Ook dit jaar liep het weer erg goed en zodoende kunnen we de contributie voor de kinderen laag houden.

Ons ledenaantal blijft de laatste jaren mooi stabiel. Tussen de 15 en 20 kinderen.

Margreet van Ruremonde

Vrijwilligersdag

Op zondag 16 maart ging de reis naar Landgoed Baest, gelegen in Middelbeers en in eigendom van Stichting Landgoed Baest en het noordelijk deel van Brabants Landschap.

Na het gezamenlijk vertrek vanaf de kerk was de samenkomst van deze vrijwilligersdag bij de poort van de Eikehoef op het landgoed Baest. Na het welkom en dankwoordje aan de vrijwilligers voor hun inzet van het afgelopen jaar, konden we genieten van een prachtige wandeling/excursie. Dit onder leiding van Ger van den Oetelaar met hulp van Martien Bakx.

Het jaar 2025 stond ook in het teken van het 800-jarig bestaan van Landgoed Baest. In dat kader is eind vorig jaar een boek verschenen, waar Ger en Hein Vera samen de auteurs van waren.

Foto: groep vrijwilligers met links van Ger, Martien Bakx

Het landgoed is één van de mooiste landgoederen van de provincie Noord-Brabant en het is een rijksmonument. Ger benadrukte dat het landgoed van groot belang is voor natuur en landschap. Hij leidde ons naar fraaie plekken waaronder de prachtige plek waar de Grote en Kleine Beerze samenkomen. Naast de natuurwaarde kwamen ook de prachtige historische gebouwen aan bod, zoals de boerderijen en natuurlijk het Huis te Baest. In de monumentale boerderij de Eikehoef kun je ook terecht voor feesten en vergaderingen.

Al met al een fraaie wandeling op het Mooiste Landgoed van Brabant (1997)

In een omgebouwde koeienstal van Piet en Toos van Diessen genoten we als afsluiting nog van een heerlijk soep met broodjes, verzorgd door Marina en Dick. Frans en Ineke hadden geregeld dat we met zijn allen aan tafel konden zitten of staan.

Dank aan iedereen die ervoor gezorgd heeft dat het een geslaagde vrijwilligersdag was!

Karel Voets

Paddenwerkgroep

Op 7 maart hebben we de Amfibieënschermen weer geplaatst aan de Savendonksestraat en bij de Bestseweg / Hollandsdiep.

Op 22 maart was het een topdag. Op de Savendonksestraat had Dirk het druk met 311 bruine kikkers, 100 padden, 10 kleine water salamanders en 1 kam salamander (totaal 422). Thieu had het diezelfde dag druk bij Hollandsdiep met 69 padden, 23 bruine kikkers, 2 kleine water salamanders en 5 kamsalamanders (totaal 99).

Op 24 maart zat er een Alpenwater salamander tussen de andere soorten. Een soort die we in Liempde nog niet eerder hebben gezien.

Foto: Alpenwater salamander

Op 16 april had Ad de kort bij het Hollandsdiep een boomkikker in de emmer.

En 18 april hebben we de schermen weer opgeruimd.

Bestseweg

Soort	aantallen 2025	Aantallen 2024
bruine kikker	92	374
groene kikker	3	0
gewone pad	291	503
kleine watersalamander	15	9
kamsalamander	12	13
alpenwatersalamander	1	0
boomkikker	1	0
Totaal	415	899

Savendonksestraat

Soort	Aantal 2025	Aantal 2024	Aantal 2023	Aantal 2022	Aantal 2021
bruine kikker	1375	756	566	357	1397
groene kikker	2	2	1	3	0
gewone pad	398	260	812	2095	1846
kleine watersalamander	48	9	24	16	25
kamsalamander	91	5	2	3	0
alpenwatersalamander	1	0	0	0	0
Totaal	1833	1032	1405	2474	3268

Alle vrijwilligers weer hartelijk bedankt, ook namens de padden, kikkers en salamanders.

Bert Vervoort

Werkgroep Communicatie

Zoals elk voorgaand jaar was het opnieuw een uitdaging om een aantrekkelijk jaarprogramma samen te stellen. Voor excursies zijn er in onze omgeving gelukkig genoeg mooie, interessante plekken te vinden. Lezingen zijn lastiger, want het is niet reëel om een spreker van v er weg te laten komen voor een (soms klein) groepje toehoorders. Toch lukte het weer om “voor elk wat wils” te organiseren.

Een ingrijpende verandering vond plaats in ons “honk”, café t Groene Woud. Het oude, vertrouwde zaaltje gaat getransformeerd worden naar B&B’s en ging verloren voor onze bijeenkomsten. Gelukkig biedt het café zelf nog voldoende ruimte voor onze lezingen en bijeenkomsten, ook al is het soms wat aan de krappe kant. Zoals bij de lezing over edelherten in Het Groene Woud door beheerder Wouter Deelen, die niet minder dan 65 toehoorders trok!

De wandelingen trekken steeds meer deelnemers. Naast onze vertrouwde “harde kern” zien we vaker onbekenden, die nieuwsgierig geworden zijn door de aankondiging in de lokale krantjes. En dan is het leuk om te horen dat ze positief verrast worden door de gezellige sfeer  n de veldkennis van onze leden. En daar doen we het toch voor?!

In 2025 kozen we noodgedwongen voor een andere formule van de Eindejaarsexkursie. Vanwege de stijgende kosten moesten we afscheid nemen van de firma Van Gerwen, die ons jarenlang met een touringcar op onze bestemming bracht. In plaats daarvan gingen we carpoolend naar de Maasheggen bij Oeffelt en landgoed De Tongelaar in Mill en beleefden daar een zeer geslaagde dag.

Wie nog eens wil nagenieten van de activiteiten kan op de website onder het kopje Nieuws of op de Facebook-pagina van de Natuurwerkgroep Liempde vaak een verslag en foto’s vinden.

Ook in 2026 hopen we weer een interessant jaarprogramma te presenteren. Mocht een lezer van dit verslag een suggestie hebben voor een lezing of excursie, dan houden wij ons aanbevelen!

De Werkgroep Communicatie bestaat uit: Ineke van Giersbergen, Gerrie de Rooij, Dianne Renders en Ton Popelier. Helaas moest Martien Roostenburg zich uit gezondheids-overwegingen terugtrekken, maar “vanaf de zijlijn” denkt hij nog steeds met ons mee.

Ton Popelier

Jaarprogramma 2025

JANUARI

Zondag	5	Nieuwjaarswandeling met gidsen Karel Voets en Ger van den Oetelaar
Donderdag	16	Lezing "De Reptielen van Nederland" door Annemarie van Diepenbeek
Zaterdag	18	Werkdag KLE

FEBRUARI

Zondag	09	Wandeling Wamberg, Berlicum, Vught met gids Joeri de Becker
Zaterdag	15	Werkdag KLE samen met JNW
Donderdag	20	Lezing "Flora op begraafplaatsen" door Rob Vereijken

MAART

Zondag	09	Wandeling Moddervelden Oisterwijk met gids Jan Zandbergen
Zaterdag	15	Geboortebos 2024
Zaterdag	15	Werkdag KLE (onder voorbehoud)
Zondag	16	Vrijwilligers dag
Woensdag	19	Boomplantdag 2024
Donderdag	20	Lezing "Bedgeheimen van kleine dieren" door René Krekels

APRIL

Zondag	13	Bezoek natuurtuin Cor van Esch in Best
Donderdag	17	Lezing "40 jaar Natuurbeheer" door Mari de Bijl
Zaterdag	26	Bijen- en plantenmarkt

MEI

Donderdag	15	Algemene ledenvergadering
Zondag	18	Vroege Vogelwandeling met gids Dirk Eijkemans
zondag	25	Bezoek Arboretum van Willy Spierings in Liempde

JUNI

Vrijdag-Maandag	7 - 10	Pinksterweekend Hezingen
Zondag	15	Wandeling Vlijmens Ven "Orchideeën" met gids Rien Onderstein
Donderdag	19	Lezing "Vogeltrek" door John Hermans

JULI

Zaterdag	5	Seizoensafsluiting met wandeling olv Ger van den Oetelaar, na afloop Het Groene Woudbuffet
----------	---	--

AUGUSTUS

Donderdag	28	Opstartavond KLE
-----------	----	------------------

SEPTEMBER

Zondag	7	Fietstocht olv Jan en Lies van Lierop
Donderdag	11	Lezing "Behoud en onderhoud van bomen" door Ton Stokwielder
Zaterdag	13	Opa & Omadag bij het Groot Duifhuijs
Zaterdag	20	Werkdag KLE
Donderdag	25	Tussentijdse ledenvergadering met lezing "Zuid-Afrika" door Peter van Vorstenbosch

OKTOBER

Zondag	12	Paddenstoelenwandeling Geelders met gidsen Jeanne Soetens en Bert Vervoort
Donderdag	16	Lezing "Edelherten in Het Groene Woud" door Wouter Deelen
Zaterdag	18	Werkdag KLE
Zaterdag	25	Nacht van de Nacht

NOVEMBER

Zaterdag	1	Nationale natuurwerkdag
Zondag	9	Wandeling Zegenwerp met gids Michel van de Langenberg
Zaterdag	15	Werkdag KLE
Woensdag	19	Boomplantdag
Donderdag	20	Lezing "Grote Grazers" door Siegi van Mil (FREE)
Zaterdag	22	Geboortebos-plantdag

DECEMBER

Zondag	7	Wandeling Nuenens Broek met gids via IVN Nuenen
Zaterdag	13	Werkdag KLE
Donderdag	18	Foto en film avond voor en door leden
Zaterdag	27	Excursie

Werkgroepen

Kleine landschapselementen

Maik Bekkers
Michiel Blaauboer
Dirk Eijkemans
Casper Ganzenboom
Frans van Giersbergen
Kees van de Griendt
Jan van der Heijden
Maria Joosten
John Joosten
Jose Kelders
Mario Knoops
Ad de Kort
Co Kramer
Andre van der Krogt
Marcel vd Langenberg
Jan van Lierop
Bas Metselaar
Liesbeth van Nunen
Martien Roestenburg
Lex Schregardus
Bert Termeer
Driek Termeer
Henk van der Velden
Karel Voets
Peter Vorstenbosch
Frans Wouters

Dorine Bekkers

Werkgroep Communicatie

Ineke van Giersbergen
Gerrie de Rooij
Martien Roestenburg
Dianne Renders

Ton Popelier

Vogelwerkgroep

Thieu van Gestel
Jan van de Heijden
Daan Knoops
Toon Ondersteijn

Dirk Eijkemans

Nestkastenwerkgroep

Thieu van Gestel
Toon Ondersteijn

Dirk Eijkemans

Paddenwerkgroep

Fred Bergman
Miranda Bergman
Dirk Eijkemans
Tiny van de Griendt
Kees van de Griendt
Maria Jeurissen
Inger Klein
Daan Knoops
Ad de Kort
Toon Ondersteijn
Bernadette Roestenburg
Margreet van Ruremonde
Lex Schregardus
Jeanne Soetens
Annie Vervoort
Karel Voets

Bert Vervoort

Plantenwerkgroep

Hennie van den Aker
Karel van den Aker
Miranda Bergman
Jan van Dingenen
Ineke van Giersbergen
Marie-José Habraken
Liesbeth van Nunen
Rien Ondersteijn
Gerrie de Rooij
Bernadette Roestenburg
Willemien vd Tillaart
Anne Tulkens
Anneke van der Waaij
Maarten van der Waaij
Margreet van Ruremonde

Werkgroep RO

Ad de Kort
Karel Voets
Marcel vd Langenberg